

Civitas fidelissima – a leghűségesebb város
Az 1921. évi soproni népszavazás

Kompetenciaterület:
Szociális, életviteli és környezeti kompetencia

8. évfolyam

Programcsomag:
Polgár a demokráciában

A modul szerzője: Püspöki Péter

MODULLEÍRÁS

Ajánlott korosztály	13-14 évesek
Ajánlott időkeret	45 perc
A modul közvetlen célja	Az 1921. évi soproni népszavazás témájának feldolgozásán keresztül megismertetni a tanulókat az állampolgári véleménynyilvánítás e formájával, és az érdekellentétek kifejezésének és a tömegek befolyásolásának korabeli módjaival.
A modul témái, tartalma	Témák: Identitás – hagyomány, magyarságtudat, hazafiság; társadalmi nyilvánosság – propaganda; erkölcs és jog – törvények, döntés Tartalom: Nyugat-Magyarország a trianoni békekötés után. A népszavazás fogalma. A soproni népszavazás előzményei. Propagandaháború. A népszavazás lebonyolítása. Győzelemünnap. A leghűségesebb város.
Megelőző tapasztalat	Magyarország története – Az I. világháborút lezáró békerendszer, illetve a trianoni békediktátum
Ajánlott továbbhaladási irány	Magyarország története – Magyarország az I. világháború utáni korszak története
A kompetenciafejlesztés fókuszai	Önszabályozás: nyitottság, bizalom A szociális kompetenciákhoz szükséges kognitív készségek: információgyűjtés, információk rendszerezése, kreativitás Társas kompetenciák: empátia, együttműködés
Kapcsolódási pontok	A NAT-hoz: Ember és társadalom Tantárgyakhoz: történelem Modulokhoz: A rendtartó falu (szka208_01)
Támogató rendszer	Romsics Ignác: <i>A trianoni békeszerződés</i> . Osiris. Budapest, 2001. 8. fejezet: A békeszerződés aláírása, ratifikálása és végrehajtása A témához kapcsolódó internetes gyűjtemény: http://w3.sopron.hu/nepszavazas1921/ (sok korabeli képpel)

Módszertani ajánlás

Nagymértékben megkönnyíti a téma feldolgozását, ha a tanulók előzetesen átismétlik az első világháború befejezésével és a trianoni békekötéssel kapcsolatban tanultakat. Így a tanárnak elég csak utalni a Trianont követő területi és politikai változásokra.

A modul mellékletei

Tanári segédletek

P1 – Háttérinformációk a trianoni békekötés Nyugat-Magyarországra vonatkozó előírásairól

P2 – Szómagyarázat (népszavazás)

P3 – Háttér információk a soproni népszavazást megelőző propagandaháborúról

P4 – Kivetíthető képek (az internetről gyűjti össze a tanár)

P5 – Részlet a soproni polgármester népszavazás utáni beszédből

P6 – Az 1922. évi XXIX. törvénycikk szövege

Tanulói segédletek

D1 – Feladatlapok (a következő események leírásait és az ezekhez kapcsolódó feladatot rögzítik: a. A selmeci diákok letelepedése Sopronban, b. Az ágfalvai csaták)

A lapokat annyi példányban kell sokszorosítani, hogy az egyikből vagy a másikkól minden párnak jusson belőle egy darab.

D2 – A soproni népszavazás vázlatos leírása

A lapot annyi példányban kell sokszorosítani, ahány csoport dolgozik vele, majd a jelzett szakaszhatároknál csíkokra kell vágni.

D3 – Feladatlap a D2 melléklet szövegében található információk feldolgozásához

A lapot a csoportok számának megfelelő mennyiségben kell lemásolni.